

USTAWA

z dnia

o zmianie ustawy o radcach prawnych

Art. 1. W ustawie z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1166 oraz z 2023 r. poz. 1860) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 5a:

a) w ust. 1 po wyrazach „rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz.Urz. UE L 119 z 04.05.2016, str. 1, z późn. zm.)” dodaje się wyrazy „, zwanego dalej „rozporządzeniem 2016/679”,”;

b) w ust. 2 wyrazy „rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych)” zastępuje się wyrazami „rozporządzenia 2016/679”;

2) art. 5b i art. 5c otrzymują brzmienie:

„Art. 5b. Obowiązek zachowania tajemnicy, o której mowa w art. 3 ust. 3–6, nie ustaje, w przypadku gdy z żądaniem ujawnienia informacji uzyskanych przez radcę prawnego w związku z udzielaniem pomocy prawnej występuje organ nadzorczy w rozumieniu art. 4 pkt 21 rozporządzenia 2016/679.

Art. 5c. 1. Okres przechowywania danych osobowych ustala administrator danych zgodnie z celami ich przetwarzania, biorąc pod uwagę przepisy odrębne dotyczące terminów, w szczególności zawarte w ust. 2. Administrator danych dokonuje przeglądu tych danych co 5 lat, w celu ustalenia niezbędności ich dalszego przechowywania.

2. Okres przechowywania danych osobowych wynosi:

1) 10 lat od końca roku, w którym zakończyło się postępowanie, w którym dane osobowe zostały zgromadzone – w przypadku danych osobowych przetwarzanych:

a) w toku prowadzonych przez organy samorządu radców prawnych postępowań:

– administracyjnych,

– w zakresie skarg i wniosków,

– innych przewidzianych przez ustawę lub wydane na podstawie ustawy akty prawne organów samorządu radców prawnych dotyczących radców prawnych, aplikantów radcowskich lub osób ubiegających się o wpis na listę radców prawnych lub listę aplikantów radcowskich,

b) w ramach nadzoru nad postępowaniami, o których mowa w pkt 1;

2) 15 lat od końca roku, w którym zakończyło się postępowanie, w którym dane osobowe zostały zgromadzone – w przypadku danych osobowych przetwarzanych w toku prowadzonych przez organy samorządu radców prawnych postępowań dyscyplinarnych wobec radców prawnych i aplikantów radcowskich oraz podczas wykonywania przewidzianych przez ustawę kompetencji nadzorczych nad postępowaniami dyscyplinarnymi w sprawach radców prawnych i aplikantów radcowskich.”;

3) po art. 5c dodaje się art. 5d i art. 5e w brzmieniu:

„Art. 5d. 1. Krajowa Izba Radców Prawnych jest administratorem danych przetwarzanych w celach realizacji zadań lub obowiązków przez Krajowy Zjazd Radców Prawnych, Krajową Radę Radców Prawnych, Wyższą Komisję Rewizyjną, Wyższy Sąd Dyscyplinarny i Głównego Rzecznika Dyscyplinarnego.

2. Okręgowe izby radców prawnych są administratorami danych przetwarzanych w celach realizacji zadań lub obowiązków przez zgromadzenia okręgowych izb radców prawnych, rady okręgowych izb radców prawnych, okręgowe komisje rewizyjne, okręgowe sądy dyscyplinarne oraz rzeczników dyscyplinarnych.

Art. 5e. 1. Krajowa Izba Radców Prawnych oraz okręgowe izby radców prawnych mogą realizować obowiązek, o którym mowa w art. 13 ust. 1 i 2 rozporządzenia 2016/679, przez udostępnienie informacji, o których mowa w art. 13 ust. 1 i 2 tego rozporządzenia, w Biuletynie Informacji Publicznej na swojej stronie podmiotowej, na swojej stronie internetowej lub w widocznym miejscu w swojej siedzibie.

2. W związku z przetwarzaniem danych osobowych przez Krajową Izbę Radców Prawnych i okręgowe izby radców prawnych w toku realizacji zadań określonych w ustawie prawo, o którym mowa w art. 15 ust. 1 lit. g rozporządzenia 2016/679, przysługuje w zakresie, w jakim nie ma wpływu na ochronę praw i wolności osoby, od której dane pozyskano.

3. Wystąpienie z żądaniem, o którym mowa w art. 18 ust. 1 rozporządzenia 2016/679, nie wpływa na realizację uprawnień Krajowej Izby Radców Prawnych lub okręgowych izb radców prawnych oraz na tok i wynik postępowania.”;

4) art. 22⁷ otrzymuje brzmienie:

„Art. 22⁷. 1. Radca prawny podlega obowiązkowemu ubezpieczeniu odpowiedzialności cywilnej za szkody wyrządzone przy wykonywaniu czynności, o których mowa w art. 4 i art. 6 ust. 1.

2. Obowiązek ubezpieczenia nie dotyczy radców prawnych niewykonyujących zawodu.

3. Umowę ubezpieczenia zawiera na rachunek radców prawnych Krajowa Izba Radców Prawnych.

4. Umowa, o której mowa w ust. 3, zawierana jest na okres roku kalendarzowego lub kilku kolejnych lat kalendarzowych.

5. Informacja o zawarciu i warunkach umowy, o której mowa w ust. 3, udostępniana jest radcom prawnym nie później niż do końca listopada poprzedzającego pierwszy rok objęty tą umową.

6. Zasady udostępniania radcom prawnym informacji, o której mowa w ust. 5, określa Krajowa Rada Radców Prawnych.

7. W terminie 14 dni od dnia udostępnienia radcom prawnym informacji, o której mowa w ust. 5, albo w terminie 14 dni od dnia uzyskania prawa wykonywania zawodu radcy prawnego, radca prawny może złożyć dziekanowi właściwej ze względu na miejsce

zamieszkania radcy prawnego rady okręgowej izby radców prawnych oświadczenie o rezygnacji z objęcia umową, o której mowa w ust. 3, wraz z dowodem zawarcia przez radcę prawnego umowy ubezpieczenia w zakresie spełniającym wymogi określone w przepisach wydanych na podstawie art. 22⁸.

8. Jeżeli nie później niż 14 dni przed końcem okresu objętego umową ubezpieczenia zawartej przez radcę prawnego radca prawny nie złoży oświadczenia wraz z dowodem zawarcia umowy ubezpieczenia w zakresie spełniającym wymogi określone w przepisach wydanych na podstawie art. 22⁸, na kolejny okres, radcę prawnego obejmuje się z dniem następującym po upływie okresu objętego umową ubezpieczenia zawartą przez radcę prawnego, umową, o której mowa w ust. 3.

9. Dane radców prawnych objętych umową, o której mowa w ust. 3, uwzględniając oświadczenia złożone zgodnie z ust. 7, przekazują odpowiednio ubezpieczającemu, agentowi ubezpieczeniowemu lub brokerowi ubezpieczeniowemu dziekani rad okręgowych izb radców prawnych na podstawie list radców prawnych prowadzonych przez okręgowe izby radców prawnych, w terminach i na zasadach określonych przez Krajową Radę Radców Prawnych.

10. Przepis ust. 1 nie narusza przepisów art. 120 Kodeksu pracy.

11. Rada okręgowej izby radców prawnych właściwa ze względu na miejsce zamieszkania radcy prawnego jest obowiązana do przeprowadzania kontroli spełnienia obowiązku zawarcia umowy ubezpieczenia przez radców prawnych, którzy złożyli oświadczenie, o którym mowa w ust. 7. Spełnienie tego obowiązku ustala się na podstawie złożonej przez radcę prawnego polisy lub innego dokumentu ubezpieczenia, potwierdzającego zawarcie umowy ubezpieczenia, wystawionego przez zakład ubezpieczeń.

12. Minister Sprawiedliwości nadzoruje wykonywanie przez rady okręgowe izb radców prawnych zadań określonych w ust. 11. Dziekani rad okręgowych izb radców prawnych obowiązani są do składania Ministrowi Sprawiedliwości raz w roku, w terminie do dnia 15 marca, sprawozdań z kontroli przeprowadzonych w poprzednim roku kalendarzowym.”;

5) w art. 22⁸ po wyrazach „art. 22⁷” dodaje się wyrazy „ust. 1”;

6) w art. 35¹ dodaje się ust. 6 w brzmieniu:

„6. Uprawnienia, o których mowa w ust. 1–4 oraz art. 77 ust. 3 ustawy z dnia 26 maja 1982 r. – Prawo o adwokaturze, przysługują również osobie wpisanej na listę radców prawnych, w wypadku, o którym mowa w art. 37 ust. 1 pkt 3, do dnia złożenia ślubowania, nie dłużej jednak niż przez okres wskazany w art. 37 ust. 1 pkt 4.”;

7) art. 45 otrzymuje brzmienie:

„Art. 45. 1. Organy samorządu, Prezydium Krajowej Rady Radców Prawnych oraz prezydium rad okręgowych izb radców prawnych podejmują uchwały w obecności co najmniej połowy członków odpowiednio organu lub prezydium.

2. Organy samorządu, Prezydium Krajowej Rady Radców Prawnych oraz prezydium rad okręgowych izb radców prawnych mogą:

1) odbywać posiedzenia przy wykorzystaniu przez wszystkich albo niektórych uczestników posiedzenia środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość;

2) podejmować uchwały przy wykorzystaniu środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość lub w trybie obiegowym.

3. Wyboru trybu odbywania posiedzenia lub podjęcia uchwały dokonuje przewodniczący odpowiednio organu lub prezydium albo organ uprawniony do zwołania posiedzenia. W przypadku odbywania posiedzenia w trybie, o którym mowa w ust. 2 pkt 1, głosowanie przeprowadza się przy wykorzystaniu środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość.”;

8) po art. 45 dodaje się art. 45¹ w brzmieniu:

„Art. 45¹. 1. Uchwały Krajowej Rady Radców Prawnych oraz uchwały Prezydium Krajowej Rady Radców Prawnych są podpisywane przez Prezesa Krajowej Rady Radców Prawnych albo działającego z jego upoważnienia innego członka danego organu lub prezydium biorącego udział w głosowaniu.

2. Uchwały rady okręgowej izby radców prawnych są podpisywane przez dziekana rady okręgowej izby radców prawnych albo działającego z jego upoważnienia innego członka tego organu biorącego udział w głosowaniu.”;

9) w art. 60 po pkt 11a dodaje się pkt 11b w brzmieniu:

„11b) zawieranie na rachunek radców prawnych umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej radców prawnych za szkody wyrządzone przy wykonywaniu czynności, o których mowa w art. 4 i art. 6 ust. 1, oraz pobór przypadającej na radcę prawnego części składki z tytułu zawartej umowy ubezpieczenia;”;

10) w art. 64:

a) ust. 1a otrzymuje brzmienie:

„1a. Radcowie prawni objęci umową, o której mowa w art. 22⁷ ust. 3, podlegają odpowiedzialności dyscyplinarnej za nieopłacanie w terminie przypadającej na radcę prawnego części składki z tytułu zawartej umowy ubezpieczenia.”,

b) po ust. 1a dodaje się ust. 1b w brzmieniu:

„1b. Radcowie prawni, którzy złożyli oświadczenie o rezygnacji z objęcia umową, o której mowa w art. 22⁷ ust. 3, podlegają odpowiedzialności dyscyplinarnej za niespełnienie obowiązku zawarcia umowy ubezpieczenia, o którym mowa w art. 22⁷ ust. 1, zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 22⁸.”;

11) po rozdziale 6 dodaje się rozdział 6a w brzmieniu:

„Rozdział 6a

Przepis karny

Art. 74². 1. Kto, nie będąc uprawnionym, posługuje się tytułem zawodowym „radca prawny”,

podlega karze ograniczenia wolności albo grzywny do 50 000 złotych.

2. Orzekanie w sprawach o czyn, o którym mowa w ust. 1, następuje na zasadach i w trybie przepisów ustawy z dnia 24 sierpnia 2001 r. – Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia (Dz. U. z 2022 r. poz. 1124 oraz z 2023 r. poz. 1963).”.

Art. 2. Krajowa Izba Radców Prawnych zawiera pierwszą umowę, o której mowa w art. 22⁷ ust. 3 ustawy zmienianej w art. 1, na okres po upływie okresu ubezpieczenia zgodnie z obowiązującą w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy umową ubezpieczenia

odpowiedzialności cywilnej radców prawnych zawartą przez Krajową Radę Radców Prawnych na rzecz radców prawnych.

Art. 3. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

UZASADNIENIE

Ochrona danych osobowych w ustawie o radcach prawnych

Zmiany w obrębie przepisów dotyczących ochrony danych osobowych w ustawie porządkują zasady przetwarzania danych osobowych przez radców prawnych. Dodatkowo wprowadzono szereg przepisów określających zasady przetwarzania danych osobowych przez organy samorządu radców prawnych.

Zmiany w **art. 5a** mają charakter techniczno-legislacyjny i zmierzają do wprowadzenia skrótu „rozporządzenie 206/679” na określenie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych). Zmiana podyktowana jest względami praktycznymi w związku z koniecznością wielokrotnego odwoływania się do tego rozporządzenia w dalszych przepisach ustawy.

W **art. 5b** zaproponowano zmianę polegającą na rozszerzeniu zakresu obowiązku ochrony tajemnicy zawodowej także na te przypadki, gdy z żądaniem ujawnienia informacji uzyskanych przez radcę prawnego w związku z udzielaniem pomocy prawnej występują inne podmioty niż Prezes UODO.

Zmiany poczynione w **art. 5c** sprowadzają się do ustalenia zasady ogólnej w zakresie retencji danych stanowiącej, że okres przechowywania danych osobowych ustala administrator danych zgodnie z celami ich przetwarzania, i dokonuje przeglądu tych danych co 5 lat. Konsekwencją tej zmiany jest rezygnacja z dotychczasowo „sztywno” określonych okresów przechowywania danych przetwarzanych przez radców prawnych w ramach wykonywania

zawodu, z jednoczesnym pozostawianiem ustawowych okresów przechowywania danych: 10-letniego (w przypadku postępowań prowadzonych przez organy samorządu zawodowego radców prawnych i nadzoru nad tymi postępowaniami) oraz 15-letniego odnoszącego się do postępowań dyscyplinarnych.

W dodawanym **art. 5d** zdecydowano się na wskazanie w ustawie, że Krajowa Izba Radców Prawnych oraz okręgowe izby radców prawnych są administratorami danych przetwarzanych w celach i realizacji obowiązków organów samorządu radców prawnych odpowiednio na szczeblu krajowym i okręgowym. Rozwiązanie zostało w części oparte na funkcjonującym modelu w art. 2a ustawy z dnia 11 maja 2017 r. o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym.

Art. 5e będzie natomiast stanowił istotne ułatwienie dla Krajowej Izby Radców Prawnych i okręgowych izby radców prawnych w realizacji obowiązków informacyjnych wynikających z RODO. Ustanawia się bowiem możliwość realizacji obowiązku przekazania osobie od której dane osobowe są pozyskiwane, informacji, o których mowa w art. 13 ust. 1 i 2 rozporządzenia 2016/679, przez udostępnienie informacji, o których mowa w art. 13 ust. 1 i 2 tego rozporządzenia, w Biuletynie Informacji Publicznej na swojej stronie podmiotowej, na swojej stronie internetowej lub w widocznym miejscu w swojej siedzibie. Dodatkowo w ust. 2 i 3 wprowadzono nową regulację wskazującą sposób realizacji uprawnień i obowiązków, o których mowa w art. 15 i art. 18 rozporządzenia 2016/679.

Ubezpieczenie radcy prawnego od odpowiedzialności cywilnej

Celem projektowanej zmiany w zakresie ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej radców prawnych jest stworzenie jednoznacznej ustawowej podstawy prawnej dla kontynuacji wdrożonego i stosowanego w ramach samorządu zawodowego radców prawnych rozwiązania, zgodnie z którym umowa ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej za szkody wyrządzone przy wykonywaniu czynności zawodowych przez radców prawnych jest zawierana na rzecz radców prawnych przez Krajową Izbę Radców Prawnych reprezentowaną na ogólnych zasadach przez uprawnionych członków Prezydium Krajowej Rady Radców Prawnych. Możliwość zawarcia umowy ubezpieczenia na rzecz radców prawnych wynika z przepisów Kodeksu cywilnego (art. 808 kc). Jest to rozwiązanie stosowane z powodzeniem od wielu już lat. Jego zaletą jest możliwość uzyskania istotnie korzystniejszych warunków ubezpieczenia niż gdyby umowy ubezpieczenia zawierane były przez poszczególnych radców prawnych.

Oczywistym jest, że liczba ubezpieczonych w ramach jednej umowy radców prawnych jest istotnym czynnikiem wpływającym na ustalenie warunków ubezpieczenia (sumy gwarancyjnej oraz składki ubezpieczeniowej) przez ubezpieczyciela. Rozwiązanie to zapewnia także organom samorządu możliwość efektywnego sprawowania pieczy nad wykonywaniem przez radców prawnych ustawowego obowiązku posiadania takiego ubezpieczenia.

Wprowadzane przepisy przewidują więc wprost zawieranie przez Krajową Izbę Radców Prawnych umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej za szkody wyrządzone przy wykonywaniu czynności zawodowych przez radców prawnych. Jednocześnie uwzględniając fakt, że obowiązek posiadania ubezpieczenia jest obowiązkiem adresowanym przez ustawodawcę indywidualnie wobec każdego radcy prawnego, projekt przewiduje, że zainteresowany radca prawnych będzie mógł złożyć oświadczenie, którego skutkiem będzie wyłączenie go spod ubezpieczenia grupowego, pod warunkiem wykazania przez radcę prawnego, że zrealizował ustawowy obowiązek posiadania ubezpieczenia o warunkach co najmniej odpowiadających treści rozporządzenia wydawanego na podstawie art. 22⁸ ustawy.

Pozostałe proponowane zmiany stanowią pochodną zmiany brzmienia art. 22⁷ ustawy.

Status aplikanta radcowskiego w okresie od podjęcia uchwały o wpisie na listę radców prawnych do czasu ślubowania

Zgodnie z art. 37 ust. 1 pkt 3 ustawy aplikanta radcowskiego skreśla się z listy aplikantów radcowskich w wypadku wpisu na listę radców prawnych. Natomiast prawo wykonywania zawodu radcy prawnego powstaje z chwilą dokonania wpisu na listę radców prawnych i złożenia ślubowania (art. 23).

Powołane powyżej przepisy budzą wątpliwości interpretacyjne dotyczące okresu pomiędzy podjęciem uchwały o wpisie na listę radców prawnych a dniem ślubowania, w związku z faktem, iż przesłanką skreślenia z listy aplikantów jest wpis na listę radców prawnych. Wątpliwości budzi kwestia zachowania wynikających z art. 35¹ ustawy praw, m.in. prawa zastępowania radcy prawnego przed sądami.

W orzecznictwie i literaturze przedmiotu, przeważa pogląd, iż osoba, która została skreślona z listy aplikantów w wypadku wpisu na listę radców prawnych, a nie złożyła jeszcze ślubowania, nie może być ani zastępcą radcy prawnego (bo nie ma już statusu aplikanta) ani jego substytutem (bo nie ma jeszcze statusu radcy prawnego). Stan taki trwa od daty podjęcia

uchwały o wpisie na listę radców prawnych do dnia ślubowania. W szczególności osoba taka nie powinna występować w postępowaniu sądowym, gdyż może to w określonych przypadkach stanowić podstawę stwierdzenia nieważności postępowania. Zatem konieczna jest interwencja legislacyjna.

Zmiana dotycząca obrad zdalnych i trybu obiegowego rozpatrywania spraw

Celem nowelizacji jest usprawnienie funkcjonowania organów samorządu zawodowego radców prawnych, uwzględniające dotychczasowe doświadczenia, w tym zakres i efektywność rozwiązań wprowadzonych do systemu prawnego jako rozwiązania okresowe, obowiązujące w stanie epidemii lub zagrożenia epidemicznego. Nowelizacja obejmuje dwa systemowe zagadnienia istotne dla sprawnego funkcjonowania organów samorządu radców prawnych.

Po pierwsze, nowelizacja wprowadza możliwość korzystania z bardziej elastycznych form funkcjonowania przez:

- kolegalne organy samorządu zawodowego (Krajowy Zjazd Radców Prawnych, Krajową Radę Radców Prawnych, Wyższą Komisję Rewizyjną, Wyższy Sąd Dyscyplinarny, zgromadzenie okręgowej izby radców prawnych, radę okręgowej izby radców prawnych, okręgową komisję rewizyjną, okręgowy sąd dyscyplinarny),

- Prezydium Krajowej Rady Radców Prawnych oraz prezydium rady okręgowej izby radców prawnych jako organy wykonawcze odpowiednio Krajowej Rady Radców Prawnych oraz rady okręgowej izby radców prawnych.

Przewidziane nowelizacją ułatwienia w funkcjonowaniu tych organów obejmują możliwość:

- odbywania posiedzeń przy wykorzystaniu środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość, w tym odbywania posiedzeń tzw. hybrydowych, w czasie których ze środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość korzystają niektórzy uczestnicy posiedzenia, a pozostali są obecni w miejscu odbywania posiedzenia,

- podejmowania uchwał przy wykorzystaniu środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość,

- podejmowania uchwał w trybie obiegowym.

Wyboru trybu przeprowadzenia posiedzenia oraz trybu przyjęcia uchwały dokonywał będzie przewodniczący danego gremium lub organu uprawnionego do zwołania posiedzenia.

Zaproponowane przepisy stanowiąc mają stały element proceduralny w funkcjonowaniu wskazanych podmiotów. Przydatność tych instrumentów prawnych potwierdziło stosowanie relewantnych przepisów ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz. U. z 2021 r., poz. 2095, ze zm.). Liczba członków organów samorządowych, członkostwo w tych organach osób mieszkających także w miejscowościach znacznie oddalonych od siedziby organu – mogą w poszczególnych przypadkach przesądzać o zasadności zastosowania wymienionych powyżej narzędzi proceduralnych.

Wobec różnorodności podmiotów, których dotyczyć będą projektowane rozwiązania, nie jest potrzebne ani zasadne szczegółowe regulowanie w przepisach ustawy trybu procedowania przez poszczególne organy stosujące środki bezpośredniego porozumiewania się na odległość lub przyjmujące uchwały w trybie obiegowym. Zasady te określone zostaną przez Krajową Radę Radców Prawnych na podstawie obowiązującego już upoważnienia ustawowego do wydania regulaminu działalności samorządu i jego organów (art. 80 pkt 8 lit a nowelizowanej ustawy).

Wprowadzenie projektowanych rozwiązań jako stałych elementów proceduralnych ujętych w ustawie o radcach prawnych pozwoli na ich stosowanie w każdym przypadku, gdy właściwe organy uznają to za potrzebne dla efektywnego wykonywania swoich zadań, niezależnie od epizodyczności regulacji stosowanych w związku z epidemią COVID-19.

Drugie systemowe rozwiązanie przewidziane nowelizacją odnosi się do uchwał podejmowanych przez Krajową Radę Radców Prawnych, Prezydium Krajowej Rady Radców Prawnych oraz rady okręgowych izb radców prawnych. Wzgląd na efektywność procedowania przyjętych przez kolegialne organy samorządowe uchwał, w tym zapewnienia zainteresowanym stronom możliwości szybkiego skorzystania z przysługujących im środków zaskarżenia, prowadzi do propozycji, aby uchwały podpisane były odpowiednio przez:

Prezesa Krajowej Rady Radców Prawnych albo działającego z jego upoważnienia innego członka danego organu (Krajowej Rady Radców Prawnych albo Prezydium Krajowej Rady Radców Prawnych) biorącego udział w głosowaniu,

□ dziekana rady okręgowej izby radców prawnych albo działającego z jego upoważnienia innego członka rady okręgowych izb radców prawnych biorącego udział w głosowaniu.

Dodanie przedmiotowego przepisu do ustawy oczywiście nie będzie miało wpływu na sposób przyjmowania tego typu uchwał przez wskazane organy, usprawni to jedynie etap formalizowania elementów wymaganych od aktów podobnych do decyzji administracyjnej.

Zaostrzenie zasad odpowiedzialności w związku z posługiwaniem się w sposób nieuprawniony tytułem zawodowym „radca prawny”

W projekcie ustawy zaproponowano dodanie po art. 74¹ ustawy nowego przepisu (**art. 74²**) określającego surowszą odpowiedzialność za bezprawne używanie tytułu zawodowego radcy prawnego w postaci kary ograniczenia wolności albo grzywny do 50 000 złotych. W przepisie przewidziano, iż opisany w art. 74² czyn zabroniony będzie wykroczeniem. Należy wskazać, że podobne przepisy znajdują się w innych aktach korporacyjnych rangi ustawowej, tj. w ustawie z dnia 5 lipca 1996 r. o doradztwie podatkowym oraz ustawie z dnia 11 maja 2017 r. o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym. Na gruncie obowiązujących przepisów, karnoprawna ochrona tytułu zawodowego sprowadza się do penalizowania przywłaszczenia tytułu na podstawie art. 61 § 1 Kodeksu wykroczeń, który przewiduje sankcje w postaci kary grzywny do 1000 złotych albo kary nagany.